

Briuselis, 2020 03 23
COM(2020) 104 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

**KOMISIJOS ATASKAITOS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI, REGIONŲ KOMITETUI
IR EUROPOS INVESTICIJŲ BANKUI**

**dėl Komisijos komunikato dėl sustiprintos ir atnaujintos strateginės partnerystės su ES
atokiausiais regionais įgyvendinimo**

Turinys

1. Prancūzija	2
2. Gvadelupa	4
3. Prancūzijos Gviana.....	6
4. Martinika.....	8
5. Reunjono sala.....	10
6. Sen Martenas.....	12
7. Majotas	13
8. Portugalija.....	14
9. Azorų salos	15
10. Madeira	17
11. Ispanija	19
12. Kanarų salos.....	20

1. Prancūzija

Dėl savo institucinės struktūros Prancūzija daugelyje sektorių, nurodytų Komunikate dėl atokiausių regionų, viešosios politikos strategines programas nustato nacionaliniu ir vietos lygmenimis.

- 2018 m. birželio mėn., po 2017 m. surengtų konsultacijų, priimta Prancūzijos atokiausiems regionams ir užjūrio šalims ir teritorijoms skirta Mėlynoji knyga.
- 2019 m. balandžio mėn. pradėta įgyvendinti Užjūrio šalių strategija „Trajektorija 5.0“, kuria siekiama visiškai neišmesti anglies dioksido, atliekų ir žemės ūkio teršalų bei užtikrinti visišką įtrauktį ir atsparumą.
- Tobulinami duomenų rinkimo atokiausiuose regionuose, visų pirma Majote, procesai ir bendradarbiaujama su Sen Marteno valdžios institucijomis, siekiant patenkinti konkrečius šios teritorijos poreikius.

Mėlynoji ekonomika

- Bendradarbiaujama su regionais ir vietos suinteresuotaisiais subjektais, kad įgyvendinant 2017 m. Nacionalinę jūrų ir pakrantės strategiją, kuria siekiama remti mėlynąjį augimą ir apsaugoti jūrų aplinką, iki 2020 m. būtų parengti visų jūros baseinų strateginiai dokumentai.

Biologinė įvairovė

- 2018 m. liepos mėn. priimtas Biologinės įvairovės išsaugojimo stiprinimo veiksmų planas.
- Rengiamas 2020 m. birželio mėn. Marselyje vyksiantis Pasaulio gamtos apsaugos kongresas, padėsiantis plėtoti bendradarbiavimą su Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno regionais, siekiant skatinti tarptautiniais susitarimais siekti bendrų tikslų tokiais klausimais kaip koralų rifų išsaugojimas.
- Siekiant bendradarbiauti su Prancūzijos atokiausių regionų vietos biologinės įvairovės agentūromis, planuojama į šiuos regionus siųsti Prancūzijos biologinės įvairovės biuro atstovus.
- 2019 m. balandžio mėn. Prancūzijos Gvianoje įsteigta nacionalinė tarnyba, atsakinga už ekonominius projektus, kuriuos įgyvendinant skatinama išsaugoti biologinę įvairovę.

Žemės ūkis ir kaimo plėtra

- Steigiamas kitam programavimo laikotarpiui (2021–2027 m.) skirtas rizikos valdymo žemės ūkyje savitarpio pagalbos fondas, kaip numatyta Tikros lygybės užjūrio šalyse įstatyme¹.
- Su draudikais svarstomos rizikos valdymo priemonės, kurios iki dabartinio programavimo laikotarpio pabaigos būtų taikomos konkrečiai bananmedžiams.

Klimato kaita

- 2018 m. gruodžio mėn. priimtas antrasis Nacionalinis prisitaikymo prie klimato kaitos planas, kuriame nustatyti užjūrio teritorijose kylantys sunkumai, visų pirma susiję su duomenų rinkimu, biologinės įvairovės ir gamtos išteklių išsaugojimu, turizmu ir finansiniais svertais.
- 2019 m. balandžio mėn. paskirtas kelių tarnybų atstovas su didele rizika užjūrio teritorijoje susijusiems klausimams spręsti.

Užimtumas, švietimas ir mokymas

- 2019 m. birželio mėn. atliktas ir paskelbtas jaunų užjūrio šalių gyventojų judumo tyrimas, kuriame apžvelgiami pagrindiniai subjektai ir judumo programos.

¹ 2017 m. vasario 28 d. Įstatymas Nr. 2017-256.

- Įtvirtinta galimybė sudaryti darbo sutartis, pagal kurias įgijus profesinę kvalifikaciją galima dirbti atokiausių regionų kaimyninėse šalyse, kaip nustatyta Laisvės pasirinkti profesinę ateitį įstatyme².

Energetika

- Bendradarbiaujama su Gvadelupos, Martinikos, Prancūzijos Gvianos, Majoto ir Reunjono salos vietos valdžios institucijomis jų daugiamečių energetikos planų peržiūros klausimu.
- 2019 m. balandžio mėn. Reunjono saloje ir 2019 m. liepos mėn. Prancūzijos Gvianoje pasirašytos ekologinės pertvarkos sutartys, kuriomis remiama ekologinė pertvarka vietos lygmeniu.
- Siekiant valdyti energijos poreikį, per kitus penkerius metus visoms Prancūzijos teritorijoms, nesujungtoms su žemyniniu elektros tinklu, 2019 m. numatyta skirti 530 mln. EUR; 35 proc. šios paramos skiriama vartotojams, kurių padėtis nesaugi, be kita ko, atokiausiuose regionuose.

Žiedinė ekonomika

- 2020 m. vasario mėn. užbaigtas tyrimas dėl galimybių geriau naudotis Europos Sąjungos fondų lėšomis įgyvendinant atliekų tvarkymo projektus, kuriais atokiausiuose regionuose skatinama žiedinė ekonomika.

Konkurencingumas, verslumas ir bendroji rinka

- Sumažintos inovacijų projektams atokiausiuose regionuose taikomos ribos, kad būtų galima gauti nacionalinę finansinę paramą; (2019 m. birželio mėn.) išplėsta atokiausiems regionams skirta skolinimo programa, įtraukiant ne ilgiau nei trejus metus veikiančias įmones, ir pagerintos finansavimo sąlygos.
- 2020 m. pirmąjį ketvirtį planuojama paskelbti 15 mln. EUR vertės kvietimą pareikšti susidomėjimą dėl inovacijų Prancūzijos atokiausiuose regionuose ir užjūrio šalyse ir teritorijose.

Skaitmeninis prieinamumas

- Siekiant ugdyti skaitmeninius įgūdžius, savo atokiausiuose regionuose finansuota 15 švietimo centrų.

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- 2018 m. rugsėjo mėn. priimtas įstatymas, kuriuo stiprinamos valstybės tarnybų imigracijos kontrolės ir prieglobsčio srities priemonės; 2018 m. balandžio mėn. Prancūzijos Gvianoje pradėtas įgyvendinti bandomasis prašymų suteikti prieglobstį nagrinėjimo projektas.
- Majote įsteigtas operacijų štabas ir sudaryta tarpžinybinė tyrimų grupė, kuri nagrinėja finansinius neteisėtos imigracijos aspektus.

² 2018 m. rugsėjo 5 d. Įstatymas Nr. 2018-771.

2. Gvadelupa

Gvadelupoje daroma pažanga įgyvendinant Komunikatą dėl atokiausių regionų, daugiausia dėmesio skiriant atsinaujinančiajai energijai ir efektyviam energijos vartojimui.

Mėlynoji ekonomika

- 2019 m. gegužės mėn. Mari Galanto saloje įrengta jūrų laivų statybos aikštelė, kad būtų perduodama vietos praktinė patirtis, taip siekiant palaikyti tvarią žvejojimą.
- Koordinuotas bandomasis projektas ORFISH (2017–2019 m.), kurio metu visų atokiausių regionų žvejams buvo padedama keistis žiniomis apie mažo poveikio žvejojimo metodus ir siekiama mažinti priekrantės žuvų ištekliams daromą spaudimą, 90 proc. susijusių išlaidų padengiant ES lėšomis.

Žemės ūkis

- 2019 m. kartu su žemės ūkio sektoriaus įmonėmis, Prancūzijos vyriausybės agentūra „Business France“ ir Prancūzijos užjūrio reikalų ministerija pradėtas įgyvendinti projektas, kuriuo siekiama Jungtinėse Amerikos Valstijose populiarinti ir parduoti spiritinius gėrimus ir žemės ūkio maisto produktus.

Biologinė įvairovė

- Šiuo metu steigiama regioninė biologinės įvairovės agentūra.

Žiedinė ekonomika

- 2018 m. spalio mėn. pradėtas įgyvendinti regioninis 2035 m. Nulinio atliekų kiekio planas, kuriuo siekiama mažinti vienam gyventojui tenkančių atliekų kiekį ir energetinę priklausomybę, taip pat įrengti aštuonis atliekų surinkimo punktus.
- Europos regioninės plėtros fondo lėšomis padedama vietos įmonėms tvarkyti dėl uraganų „Irma“ ir „Maria“ atsiradusias metalo atliekas ir jų apgadintas transporto priemones.

Energetika

- Kad būtų skatinamas perteklinės saulės energijos vartojimas, 2018 m. birželio mėn. pradėjo veikti automobilių įkrovimo saulės energija stotelės.
- Siekiant mažinti išmetamų teršalų kiekį ir didinti energijos vartojimo efektyvumą, 2019 m. kovo mėn. Sent Rozos savivaldybės atliekų tvarkymo centre pradėtas įgyvendinti fotovoltinių sistemų įrengimo projektas.
- 2019 m. vasario mėn. įrengta nauja savivaldybės elektrinė, skirta viešosioms erdvėms apšviesti, kuri turėtų padėti 75 proc. sumažinti energijos suvartojimą; naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, dviejose savivaldybėse pagerintas viešųjų erdvių apšvietimas.

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- 2019 m. kovo mėn., siekiant gerinti su jūra siejamos pagrindinės gamtinio pavojaus rizikos prevenciją, įrengti bangografi.
- 2018 m. birželio mėn. įdiegta nauja vėžio diagnostikos įranga ir įsteigtas pirmasis Karibų jūros regiono vėžio diagnostikos valdymo centras.

Transportas

- Siekiant gerinti susisiekimą, nuo 2020 m. vasario mėn. pradėti vykdyti skrydžiai nauju oro maršrutu „Puant a Pitras–Niujorkas“.

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- 2019 m. prisijungta prie Rytų Karibų valstybių organizacijos.

- Pradėtas įgyvendinti projektas „Ready Together“, kuriuo siekiama veiksmingiau koordinuoti pagalbą, teikiamą gaivalinių nelaimių Karibų jūros regione atveju.

3. Prancūzijos Gviana

Prancūzijos Gvianoje nuosekliai daroma pažanga Komunikato prioritetų įgyvendinimo srityje, daugiausia dėmesio skiriant švietimui ir mokymui bei tausiam išteklių naudojimui. Šiuo metu planuojama įgyvendinti daug iniciatyvų.

Mėlynoji ekonomika

- 2019 m. gruodžio mėn. parengta regioninė mėlynosios ekonomikos strategija.
- Sukurta finansinė priemonė – 4,7 mln. EUR vertės paskolų smulkiesiems veiklos vykdytojams, įskaitant žuvininkystės sektoriaus subjektus, sistema.
- Regioninės plėtros agentūros ir vietos valdžios institucijos koordinuojama laikina vietos žvejų konsultavimo tarnyba pertvarkyta į nuolatinę įstaigą.

Žemės ūkis

- Užbaigtas tyrimas ir pradėtas rengti eksperimentinio ūkininkavimo bandomasis projektas, kuriuo siekiama įrengti bandymų stotis tinkamesnio organinių išteklių naudojimo metodams kurti.

Biologinė įvairovė

- Šiuo metu steigiama regioninė biologinės įvairovės agentūra.

Žiedinė ekonomika

- Padedant Prancūzijos aplinkos ir energetikos valdymo agentūrai (pranc. ADEME), rengiamas regioninis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas.

Energetika

- Statomi nauji elektros energijos gamybos iš biomasės įrenginiai, kad iki 2023 m. būtų patenkinamas 40 megavatų energijos poreikis ir atsižvelgiama į didėjančius poreikius bei gyventojų skaičiaus augimą.

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- Siekiant prisidėti prie šiuo metu atliekamos pažangiosios specializacijos strategijos peržiūros, 2018 m. balandžio mėn. surengtas mokslinių tyrimų ir inovacijų forumas, kuriame dalyvavo vietos valdžios institucijų, mokslinių tyrimų ir verslo sektorių suinteresuotieji subjektai.
- Siekiant skatinti vietos lygmeniu atlikti Gvianos natūralių medžiagų mokslinius tyrimus ir kurti vietos augalų ištekliais grindžiamus produktus, taip pat plėtoti universitetų centrų partnerystę, 2018 m. lapkričio mėn. pasirašytas susitarimas su Prancūzijos kvėpalų ir kosmetikos įmonių grupe.

Užimtumas, švietimas ir mokymas

- Sudarytas susitarimas su regiono švietimo įstaigomis, aviacijos mokymo įstaigų asociacija AFMAé ir orlaivių ir erdvėlaivių pramonės įmone „Ariane Group“ dėl orlaivių ir erdvėlaivių pramonės srities bakalauro studijų programos sukūrimo 2020 m.
- 2019 m. kartu su Prancūzijos darbdavių federacija (MEDEF) ir nacionaline įdarbinimo tarnyba (pranc. *Pôle emploi*) pradėtas įgyvendinti projektas, kuriuo siekiama vietos įmonėse įdarbinti 300 jaunuolių; įsteigtas informacijos centras, kuriame vietos įmonėms teikiamos konsultacijos profesinės integracijos klausimais.

Skaitmeninis prieinamumas

- Naudojantis Europos regioninės plėtros fondo ir Europos investicijų banko parama, 2020 m. rengiamasi tiesti jūrinį kabelį, Prancūzijos Gvianą sujungiantį su jūriniu optiniu skaiduliniu kabeliu „EllaLink“ (2021 m. juo bus sujungtos Europa ir Lotynų Amerika).

- Rengiamos priemonės, kurios turėtų padėti regionui tapti duomenų saugojimo serveriuose ekonominės veiklos zona (vadinamuoju duomenų centru).
- 17-oje izoliuotų vietovių diegiamas plačiajuostis ryšys; 2019 m. balandžio mėn., siekiant sudaryti palankesnes sąlygas atokiose vietovėse esančiose mokyklose naudotis skaitmeniniu ryšiu, įsigytas palydovinio ryšio dažnių juostos plotis.
- Pasinaudojus Europos regioninės plėtros fondo parama, Sen Loran diu Maroni mieste (ekonominės svarbos vietose ir atokiose vietovėse) sukurti 44 tinklo prieigos taškai.

Transportas

- Plėtojamas didelio masto projektas, kurį įgyvendinant sostinėje Kajene tiesiamos viešajam transportui skirtos eismo juostos.
- Naudojantis pagal iniciatyvą INTERREG teikiama parama, kuriamas naujas susisiekimo keltais tarp Sen Loran diu Maroni miesto ir Surinamo miesto Albinos maršrutas.

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- Pradėtas tyrimas, kuriuo siekiama įvertinti vietos verslo poreikius ir priemones, skirtas mainams su kaimyninėmis šalimis gerinti.

4. Martinika

Martinikoje, įgyvendinant Komunikatą, rezultatų pasiekama tokiose srityse kaip žiedinė ekonomika, energetika ir konkurencingumas, taip pat užimtumas, švietimas ir mokymas.

Mėlynoji ekonomika

- 2020 m. pradžioje planuojama parengti Akvakultūros instituto įsteigimo galimybių studiją.
- Patvirtinta, kad specialiame profesinio mokymo centre (POLE MER) bus pradėtos naujos mokymo programos, daugiausia dėmesio skiriant žuvininkystei ir su mėlynąja ekonomika susijusioms sritims.

Biologinė įvairovė

- 2019 m. birželio mėn. vietos valdžios institucija, gamtos draustinio parko administracija ir Prancūzijos valdžios institucijos pasirašė bendrąjį susitarimą dėl regioninės gamtos išsaugojimo programos sukūrimo ir žinių bei informuotumo apie draustinį didinimo.

Žiedinė ekonomika

- Siekiant pasirengti įgyvendinti vietos žiedinės ekonomikos strategiją, pradėtos viešos konsultacijos ir 2019 m. pabaigoje priimtas atliekų prevencijos ir tvarkymo planas.
- Siekiant didinti moksleivių informuotumą apie tvarumą, vietos mokyklose pradėtos rengti informavimo apie kovą su maisto švaistymu kampanijos.
- 2018 m., ekologiško vartojimo savaitės metu, pradėta informuotumo didinimo kampanija „Kaz Zéro gaspi“.
- Įgyvendinama 14 projektų, be kita ko, atliekami pakartotinio medicinos įrankių ir įrenginių naudojimo tyrimai, statomas mobilus įrenginys, kuriame teikiamos taisymo paslaugos (angl. *Repair Truck*), ir taisymo paslaugų įrenginys plėtojamas į dirbtuves (angl. *Repair Café*).

Energetika

- 2017 m. pradėtas įgyvendinti projektas, kurio metu padedama įrengti fotovoltines plokštes, siekiant didinti energetinę nepriklausomybę, ir 2019 m. paskelbti du kvietimai teikti pasiūlymus dėl efektyviai energiją vartojančių pastatų statybos.
- Plėtojamas taupaus viešųjų erdvių apšvietimo tinklas, kad iki 2020 m. būtų sutaupoma bent 30 proc. elektros energijos.
- Pradėta įgyvendinti 100 mln. EUR vertės penkerių metų trukmės paramos energijos taupymui programa, daugiausia dėmesio skiriant maždaug 60-iai veiksmų, kuriais siekiama mažinti elektros energijos vartojimą (2019–2023 m.).
- 2019 m. sukurta energetikos pertvarkai skirta informacinė platforma³, kurioje taip pat teikiama informacija apie judumą, atsinaujinančiuosius energijos išteklius, komunalines paslaugas ir šiluminę izoliaciją.
- Įgyvendinant projektą „Green Drive“ įrengtos degalinės, kuriose elektromobilius galima įkrauti 100 proc. saulės energija.
- Įgyvendinant projektą „Madin’ Drive“ planuojama laipsniškai įrengti 250 įkrovimo saulės energija stotelių.

Užimtumas, švietimas ir mokymas

³ www.transitionenergetiquemartinique.mq.

- 2019 m. kovo mėn. surengtas pagal profesinio mokymo programas besimokančių pameistrių konkursas.
- 2019 m. birželio mėn. surengta vietos darbo vietų ir švietimo mugė, kurios metu daugiausia dėmesio skirta įdarbinimui skaitmeniniame sektoriuje.

Konkurencingumas, verslumas ir bendroji rinka

- 2017 m. priimtas Vietos ekonominio vystymosi, inovacijų ir tarptautinimo planas, pagal kurį teikiamas finansavimas gamybos metodams ir veiklos rezultatams gerinti ir įsidarbinamumui didinti; užmegzta partnerystė dėl informacijos paslaugų teikimo įmonėms.
- 2018 m. pradėtas kasmetinis trijų dienų trukmės verslo forumas „OSE!“, kurio metu veikiančioms įmonėms suteikiama tinklaveikos galimybių ir teikiamos konsultacijos, kaip pradėti verslą.

Skaitmeninis prieinamumas

- Naudojantis Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai parama plėtojami šviesolaidiniai tinklai, kuriais sujungiamos švietimo įstaigos, o naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama – šviesolaidiniai sparčiojo plačiajuosčio ryšio tinklai.
- 2019 m. forumo „OSE!“ metu, siekiant skatinti vietos įmones naudotis skaitmeninėmis technologijomis, pavyzdžiui, 3D spausdinimu, pristatytas vadinamasis skaitmeninis kaimelis.

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- Surengti tris Rytų Karibų valstybių organizacijos ministrų tarybos susitikimai, kuriuose dalyvavo sveikatos, švietimo ir aplinkos ministrai.
- 2018 m. sausio mėn. pradėtas įgyvendinti Prekybos skatinimo Rytų Karibų regione (angl. TEECA) projektas, kuriuo siekiama padėti 30-iai vietos įmonių eksportuoti į Karibų jūros regiono valstybes.
- Bendradarbiauta su kitais partneriais įgyvendinant mėlynosios ekonomikos srities projektą „Odyssea“ (2019 m. vasario mėn.), kuriuo siekiama skatinti mėlynąjį turizmą ir ekonomikos augimą Karibų jūros regione.

5. Reunjono sala

Reunjono saloje daug dėmesio skiriama daugeliui Komunikate nurodytų sektorių, visų pirma žiedinei ir mėlynajai ekonomikai, energetikai, moksliniams tyrimams ir bendradarbiavimui su kaimyninėmis šalimis.

Mėlynoji ekonomika

- Bendradarbiaujant su valstybe, Indijos vandenyno šalių komisija ir Europos Komisija, pietvakarinėje Indijos vandenyno baseino dalyje pradėtas įgyvendinti jūrinių teritorijų planavimo projektas OCEAN MÉTISS (2018–2020 m.).
- 2019 m. kovo mėn. įkurtas vadinamasis Mėlynasis institutas, kuriame koordinuojama ir rengiama mėlynosios ekonomikos viešojo politika.

Žemės ūkis ir kaimo plėtra

- Kuriamas žemės ūkio modelis, kuriuo siekiama skatinti vietos gamybą ir užtikrinti perėjimą prie ekologinio ūkininkavimo (projektas „AGRIPEI 2030“).

Biologinė įvairovė

- 2018 ir 2019 m. rengti mokymai ir teikta parama rengiant ES programų LIFE ir BEST lėšomis finansuojamus projektus.
- Naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, įgyvendinti nykstančių rūšių (madagaskarinės lingės ir tam tikrų augalų rūšių) apsaugos projektai (projektas ESPECES).

Žiedinė ekonomika

- Kartu su valstybės ir vietos valdžios institucijomis parengtas regioninis atliekų prevencijos ir tvarkymo planas, kuriame nustatyti regioniniai tikslai, pvz., neišmesti jokių atliekų, ir kuriuo užtikrinamas veiksmų koordinavimas.
- Siekiant nustatyti strateginę viziją ir konkrečias priemones, kaip pasiekti tikslą neišmesti jokių atliekų, parengtas regioninis žiedinės ekonomikos veiksmų planas.
- Nuo 2018 m. vasario mėn. iki 2019 m. birželio mėn. įgyvendinti 22 žiedinės ekonomikos projektai įvairiose srityse: pradedant gaminių projektavimu ir gyvavimo trukme ir baigiant antriniu perdirbimu.
- Dalyvaujama įgyvendinant projektą REPLACE (pradėtas 2019 m. rugpjūčio mėn. ir finansuojamas programos INTERREG EUROPE lėšomis), kuriuo siekiama apibrėžti ir įgyvendinti žiedinės ekonomikos politiką.

Energetika

- 2018 m. vasario mėn. kartu su valstybe ir Europos Komisija sudaryta energetikos pertvarkos darbo grupė.
- Naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, įgyvendinami du projektai:
 - projektas SOLARPLEXUS, kuriuo siekiama sukurti naujovišką sistemą, suteikiančią galimybių atokiose vietovėse naudotis elektros energija, vandeniu ir ryšių paslaugomis;
 - projektas MICRO-MAFATE NETWORK, kurio metu Mafato karoje išbandomas elektros paskirstymo mikrotinklas siekiant užtikrinti energetinę nepriklausomybę.
- Nuo 2018 m. 18-oje vidurinių mokyklų atliekami šiluminės renovacijos darbai.

- Naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, plėtojamos ekologiškos judėti mieste skirtos transporto priemonės, pavyzdžiui, elektriniai paspirtukai (2018 m. kovo mėn. pradėtas įgyvendinti projektas VELOCE).

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- Nuo 2019 m. gegužės mėn. įgyvendinamas Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo lėšomis remiamas projektas VALOBIO, pagal kurį taikant naujovišką metodą į jūrą išmetami gretutiniai žuvų produktai paverčiami darniam ūkininkavimui skirtomis skystosiomis organinėmis trąšomis.
- Siekiant išnagrinėti regionų galimybes įvairiose srityse ir nustatyti strateginės svarbos nišines rinkas, 2019 m. balandžio mėn. pradėtas savo pažangiosios specializacijos strategijos vertinimas.

Užimtumas, švietimas ir mokymas

- 2017 m. lapkričio mėn., naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, parengtas projektas CAMPUS SUD, kuriuo siekiama persikirstyti ir išplėtoti regioninio universiteto siūlomas mokymo programas, taip pat įkurti technopolį (projektas „Vallée Blanche“).

Konkurencingumas, verslumas ir bendroji rinka

- Sukurtas 50 mln. EUR vertės fondas „Financière Région Réunion“, kurį sudaro Europos regioninės plėtros fondo, Europos investicijų banko ir regiono skirtos lėšos ir kuriuo siekiama remti mažąsias ir vidutines įmones (MVI), joms teikiant paskolas ir suteikiant galimybę pasinaudoti privačiojo akcinio kapitalo priemone. Nuo 2019 m. birželio mėn. iš šio fondo 135-ioms MVI skirta 13 mln. EUR.
- Dalyvaujama įgyvendinant programos „Horizontas 2020“ lėšomis remiamą projektą REACT, kuriuo siekiama mažinti salos energetikos sistemų priklausomybę nuo iškastinio kuro.

Skaitmeninis prieinamumas

- Naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, baigiami diegti plačiajuosčio ryšio tinklai, kurie iki 2022 m. pabaigos turėtų aprėpti visas vietas, kuriose dar negalima naudotis tokiu ryšiu (pagrindinis 2019 m. projektas).

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- Pagal iniciatyvą INTERREG įgyvendinamas projektas TIS AEDES OI, kurio metu nagrinėjamas Azijos tigrinių uodų kontrolės metodas.
- Naudojantis pagal iniciatyvą INTERREG teikiama parama, stiprinami šalių partnerių privačiųjų ir viešųjų struktūrų pajėgumai, šiuo tikslu į tas šalis siunčiant vietas absolventus.
- Pagal iniciatyvos INTERREG programą „Indijos vandenynas“ su kaimyninėmis šalimis (pavyzdžiui, 2019 m. balandžio mėn. su Seišeliais) sudaryti bendrieji susitarimai dėl geresnio veiksmų koordinavimo bendro intereso srityse.
- Siekiant remti vietos įmonių tarptautinimą ir regioninį bendradarbiavimą, 2019 m. liepos mėn. Mozambike įsteigta verslo paramos tarnyba.

6. Sen Martenas

Sen Martene Komunikatas dėl atokiausių regionų įgyvendinamas ypatingomis aplinkybėmis – atkuriant salą po praūžusio uragano „Irma“. Todėl daugiausia dėmesio skiriama tokioms sritims kaip patobulintos infrastruktūros atkūrimas ir tinkamų atsako į klimato kaitą priemonių sukūrimas.

Mėlynoji ekonomika

- Nuo 2018 m. organizuojamas profesinis mokymas susijusios veiklos jūroje klausimais.

Žemės ūkis

- Planuojama pradėti taikyti novatoriškus žemės ūkio sprendimus, pavyzdžiui, auginti augalus nenaudojant dirvožemio, ir investuojama į kilnojamus gyvulininkystės ūkių aptvarus, kurie esant blogoms oro sąlygoms išardomi.

Žiedinė ekonomika

- Didinamas informuotumas apie antrinį perdirbimą ir atliekų rūšiavimą ir įgyvendinami šios srities komunikacijos veiksmai, taip pat steigiamas atliekų surinkimo punktas ir, siekdamą gerinti atliekų tvarkymą, atliekamas bendras visos salos tyrimas, remiamas iniciatyvos INTERREG Karibų jūros regiono programos lėšomis.

Klimato kaita

- 2018 m. įdiegta nelaimių rizikos valdymo sistema: rengiamos su išpėjimais susijusios pratybos, didinamas visuomenės informuotumas, vertinamos išpėjimo sistemos ir rengiamasi įsigyti meteorologinį radarą, skirtą oro prognozėms gerinti (ši veikla remiama iniciatyvos INTERREG Karibų jūros regiono programos lėšomis).

Energetika

- Siekiant skatinti vartoti atsinaujinančiąją energiją, 2019 m. liepos mėn., naudojantis iniciatyvos INTERREG Karibų jūros regiono programos lėšomis, pradėtos išankstinės Sabos, Sint Eustatijaus ir Sent Kitso salų geoterminių išteklių ir elektros energijos jungiamosios linijos tarp šių salų galimybių studijos.

Skaitmeninis prieinamumas

- Siekiant gerinti skaitmeninį junglumą visuose rajonuose, atliekant atkūrimo darbus tiesiami požeminiai šviesolaidiniai tinklai.
- Atliekamos išankstinės skaitmeninio ryšio Pavėjinėse salose (šiaurinėse Mažųjų Antilų salų grupės salose) galimybių studijos.

Bendradarbiavimas su atokiausių regionų kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- Rytų Karibų valstybių organizacijoje suteiktas stebėtojo statusas.

7. Majotas

Majote 2017 m. Komunikatas įgyvendinamas itin daug dėmesio skiriant mėlynajai ekonomikai.

Mėlynoji ekonomika

- 2018 m. sudaryta darbo grupė regioninei mėlynosios ekonomikos strategijai parengti, šiuo tikslu renkant duomenis apie mėlynosios ekonomikos sektorius ir keičiantis nuomonėmis su suinteresuotaisiais subjektais mėlynojo augimo klausimais (mokymas, turizmas, žuvininkystė ir akvakultūra).
- Rengiama Regioninė teritorijų planavimo programa, kurioje specialus skyrius skiriamas jūrų teritorijų planavimui, nes tai yra visos su pakrante susijusios veiklos pagrindas.
- Kartu su nacionalinėmis valdžios institucijomis rengiamas laivyno valdymo planas ir pagrindinis akvakultūros planas.
- Investuojama į anksčiau apleistus akvakultūros įrenginius ir stiprinami vietos suinteresuotųjų subjektų gebėjimai.

Biologinė įvairovė

- Kartu su nacionalinėmis valdžios institucijomis steigiama regioninė biologinės įvairovės agentūra.

Energetika

- Įgyvendinamas darniojo transporto srities bandomasis projektas, apimantis elektra varomas transporto priemones ir įkrovimo 100 proc. saulės energija stoteles (2019 m.).
- Nagrinėjamos galimybės mokyklose ir viešuosiuose pastatuose įrengti fotovoltines sistemas, nes saulės energija šiame regione yra svarbiausia atsinaujinančiosios energijos rūšis.

Konkurencingumas, verslumas ir bendroji rinka

- Siekiant suburti aukštųjų technologijų sektoriaus gamybos ir paslaugų teikimo įmones, 2017 m. pradėtas technopolio kūrimo projektas, kuriuo siekiama stiprinti šio sektoriaus įmonių pajėgumus vykdyti veiklą bendrojoje rinkoje.

Transportas

- Siekiant gerinti susisiekimą, rengiamas tarpmiestinio transporto projektas, pagal kurį numatoma nutiesti tris autobusų maršrutų linijas, sujungiančias pietinę, centrinę ir šiaurinę Majoto dalis su sostine Mamudzu, ir galbūt 2021 m. sukurti susisiekimo jūrų transporto maršrutus.
- Naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, 2018 m. pradėtas įgyvendinti projektas, kuriuo siekiama didinti saugą Majoto oro uoste.

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- 2019 m. vasario mėn. pasirašytas susitarimas, kad skaitmeninių technologijų, animacijos ir kultūros srityse Majoto universiteto studentai galėtų dalyvauti Rytų Afrikos šalyse įgyvendinamose judumo programose.

8. Portugalija

Siekdama įgyvendinti 2017 m. Komunikatą, Portugalija glaudžiai bendradarbiauja su Azorų salų ir Madeiros autonominiais regionais, visų pirma žiedinės ekonomikos, kovos su klimato kaita ir mokslinių tyrimų srityse.

- 2018–2019 m., siekiant geriau rinkti ir tvarkyti duomenis, visų pirma žemės ūkio, jūrų ir oro transporto srityse, plėtotas Nacionalinio statistikos instituto ir Azorų salų bei Madeiros regioninių statistikos departamentų tarpusavio bendradarbiavimas.

Žiedinė ekonomika

- 2018 ir 2019 m. Nacionalinio aplinkos fondo lėšomis remti projektai, kuriais skatinama veiksmingiau naudoti išteklius Madeiroje ir Azorų salose.
- Padengiant daugiau išlaidų, Madeiros ir Azorų salų gyventojams sudarytos palankesnės sąlygos dalyvauti žemyninėje Portugalijos dalyje vykusiuose renginiuose, susijusiuose su žiedine ekonomika ir klimato kaita.

Klimato kaita

- 2018 ir 2019 m. paskelbus kvietimus teikti pasiūlymus dėl Aplinkos fondo lėšomis finansuojamų projektų, teikta parama projektams, kuriais skatinama Azorų salose įrengti elektra varomų transporto priemonių įkrovimo stoteles.
- Pagal Aplinkos, kovos su klimato kaita ir mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos programą Madeirai ir Azorų saloms skirtas finansavimas.
- 2019 m. kovo mėn. Madeiroje ir Azorų salose surengti susitikimai EEE dotacijų finansiniam mechanizmui pristatyti⁴.

Biologinė įvairovė

- 2019 m. paskelbtas kvietimas teikti pasiūlymus dėl projektų, kuriais visuose Portugalijos biosferos draustiniuose, iš kurių penki yra Madeiroje ir Azorų salose, būtų skatinama diegti tvarios plėtos modelius.

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- 2018 m. rugsėjo mėn. pradėta vykdyti Tarptautinė palydovų leidimo programa, pagal kurią Azorų saloms priklausančioje Santa Marijos saloje numatyta įrengti tarptautinį kosmodromą; kosmodromas turėtų pradėti veikti iki 2021 m. pabaigos.
- 2019 m. kovo mėn. Azorų saloms priklausančioje Santa Marijos saloje įsteigta Portugalijos kosmoso agentūra.

Skaitmeninis prieinamumas

- Siekiant išnagrinėti, kaip būtų geriausia pakeisti jūrinius kabelius, kuriais užtikrinami Madeiros ir Azorų salų ryšiai su žemynine dalimi, 2019 m. gegužės mėn. sudaryta Žemyninės dalies, Azorų salų ir Madeiros jūrinių kabelių darbo grupė. 2019 m. gruodžio mėn. ši darbo grupė paskelbė savo išvadą.

Transportas

- Atsižvelgiant į konsultacijų dėl TEN-T gairių peržiūros rezultatus, pasiūlyta į TEN-T pagrindinį tinklą įtraukti Funšalio, Porto Santo ir Ponta Delgados oro uostus.

⁴ <https://eeagrants.org/about-us>.

9. Azorų salos

Azorų salose 2017 m. Komunikatas įgyvendinamas daugiausia dėmesio skiriant mėlynajai ekonomikai, taip pat energetikai ir moksliniams tyrimams.

- Renkami visų salų duomenys apie užimtumą ir veiklą žuvininkystės sektoriuje.

Mėlynoji ekonomika

- 2018 m. sudaryta darbo grupė dėl Atlanto vandenyno stebėjimo centro įsteigimo, kuriame būtų atliekami jūrų moksliniai tyrimai, įskaitant tokias sritis kaip jūrų erdvių apsauga, moksliniai tyrimai, stebėseną ir naudojimas visuomeniniams ir ekonominiams tikslais.
- Koordinuojami veiksmai įgyvendinant projektą „MarSP“ (2018–2019 m.), kurio metu siekiama parengti Azorų salų, Madeiros ir Kanarų salų jūrinių teritorijų planavimo programas.
- Užbaigtas projektas MISTIC SEAS II ir koordinuojami veiksmai įgyvendinant projektą MISTIC SEAS III (2019 m.), kurio metu siekiama įvertinti Jūrų strategijos pagrindų direktyvą.
- Dalyvaujama įgyvendinant projektą AQUA-LIT (2019 m.), kuriuo siekiama užkirsti kelią jūrų taršai šiukšlėmis vykdant akvakultūros veiklą ir pašalinti šiukšles iš akvakultūros objektų.
- Pradėtas įgyvendinti bandomasis projektas „E-log“ (2019 m.), kuriuo siekiama elektroninėmis priemonėmis stebėti mažos apimties žvejybą ir remti vietos subjektus.
- Siekiant didinti informuotumą apie tausiosios žvejybos metodus, skatinta pasirašyti 2018 m. spalio mėn. Azorų salų deklaraciją dėl tunų žvejybos kartinėmis ūdomis apsaugos.
- Siekiant skatinti kvalifikacijos kėlimą ir mokymą, 2019 m. įsteigta vadinamoji Jūrų mokykla ir dalyvauta įgyvendinant programos „Erasmus“ projektą MATES (2018–2021 m.), kuriuo siekiama parengti su jūrų technologijomis susijusių įgūdžių įgijimo strategiją.

Žemės ūkis

- 2020 m. planuojama užbaigti Pieno sektoriaus strateginį planą, kuriuo siekiama nustatyti naujas rinkas ir skatinti diegti pieno produktų inovacijas ir juos tarptautinti.
- Remtos galimybės nuotoliniu būdu pilotuojamus orlaivius naudoti miškotvarkos tikslais (ši veikla bendrai finansuojama Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis).

Biologinė įvairovė

- Naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, atliekamas atvirosios jūros taršos plastiku vertinimas (2019 m. projektas PLASTDEEP).
- Įgyvendinami trys ES programos LIFE lėšomis remiami projektai: augalijos rūšių, kurioms gresia išnykimas, išsaugojimo projektas LIFE VIDALIA (2018–2023 m.), buveinių ir saugomų rūšių išsaugojimo projektas LIFE-IP AZORES NATURA (2019–2027 m.) ir projektas „LIFE Beetles“ (bus pradėtas 2020 m.), kuriuo siekiama mažinti nykstančioms rūšims kylančius pavojus.
- Vadovaujantis ES biologinės įvairovės strategija ir siekiant nustatyti bei įvertinti ekosistemų ir ekosisteminių paslaugų būklę, įgyvendinamas projektas MOVE I (2018–2021 m.) ir pradėtas įgyvendinti projektas MOVE ON (2019–2022 m.).
- Remti projektai BIOINVENT ir MARFOR (abu įgyvendinami 2017–2020 m.), kurių metu siekiama iširti atitinkamai Azorų salų pievų ekosistemų dirvožemio mikrobu įvairovę ir povandeninių miškų reagavimo į visuotinius pokyčius dinamiką.

Klimato kaita

- 2019 m. rugsėjo mėn. patvirtinta Regioninė kovos su klimato kaita programa, kuria siekiama mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir su klimatu susijusią riziką.

Žiedinė ekonomika

- Ketinama priimti Turizmo valdymo programą, skirtą tvariai šio sektoriaus plėtrai užtikrinti.

Energetika

- Siekiant išnaudoti gamtos išteklių ir naujų technologijų teikiamas galimybes, 2018 m. spalio mėn. pradėta įgyvendinti 2030 m. Azorų salų energetikos strategija ir rengiamas Azorų salų efektyvaus energijos vartojimo veiksmų planas.
- Parengtas 2018–2024 m. Elektromobilumo Azorų salose veiksmų planas, kuris apima planus devyniose salose įrengti elektra varomų transporto priemonių įkrovimo punktus.
- Rengiama energetikos pertvarkos darbotvarkė, kuri grindžiama iniciatyva „Švari ES salų energija“; nagrinėjamos galimybės naudotis povandeniniais kabeliais savo salų elektros energijos tinklams sujungti.
- Dalyvaujama įgyvendinant programos „Horizontas 2020“ projektą, susijusį su gilumine geotermine energija (2019–2021 m.), ir iniciatyvos INTERREG projektą E-MOBICITY (2019–2023 m.), kuriuo siekiama tobulinti elektromobilumo miesto teritorijose viešąją politiką.

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- 2018 m. rugsėjo mėn. Santa Marijos saloje įkurtas tarptautinis kosmodromas, kuris turėtų pradėti veikti iki 2021 m. pabaigos.
- 2018 m. patvirtintas Mokslo ir technologijų tarptautinimo planas, kuriuo siekiama populiarinti mokslą, pritraukti išorės projektų ir megzti partnerystės ryšius.
- 2018 m. patvirtinta iniciatyva „Transfer+“ ir dalyvaujama įgyvendinant projektą „FANBest“, kuriuo siekiama skatinti perduoti technologijas vietos MVI, visų pirma mėlynosios ekonomikos sektoriuje.

Užimtumas, švietimas ir mokymas

- Skatintas užimtumas įgyvendinant jauniems bedarbiams skirtą iniciatyvą INOVAR (nuo 2019 m. kovo mėn.), su laikinu pavadavimu susijusią iniciatyvą „Berço de Emprego“ (atnaujinta 2019 m.) ir iniciatyvą „Movemprego“ (2020 m.), kuria siekiama populiarinti žmoniškųjų išteklių geografinį judumą.

Skaitmeninis prieinamumas

- 2018 m. pradėtas įgyvendinti Mokslo ir technologijų kultūros veiksmų planas, pagal kurį remiamos mokyklose steigiamos informatikos, robotikos ir programavimo laboratorijos.

Transportas

- 2019 m. sausio mėn. paskelbtas tarptautinis konkursas dėl vieno keleiviams, transporto priemonėms ir kroviniams skirto laivo, kuris visus metus kursuotų po visas salas, statybos.

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- Dalyvaujama įgyvendinant Jūrų ir žemės stebėjimo projektą, kuriuo siekiama sukurti programos „Copernicus“ naudotojų grandies paslaugomis grindžiamas specialiai pritaikytas technologijas, kad būtų galima gerinti informuotumą apie padėtį jūroje.

10. Madeira

Madeiroje daroma pažanga įgyvendinant 2017 m. Komunikatą, daugiausia dėmesio skiriant mėlynajai ekonomikai, žiedinei ekonomikai, klimato kaitai, moksliniams tyrimams, energetikai, užimtumui ir įgūdžiams.

Mėlynoji ekonomika

- 2018 m. sukurta kredito linija INVESTE RAM2020 – 20 mln. EUR vertės finansinė priemonė, kuria siekiama smulkiesiems veiklos vykdytojams suteikti daugiau galimybių gauti finansavimą.
- Parengtas Jūros aplinkos teritorijų planas – teritorinio valdymo priemonė, skirta darniai mėlynajai ekonomikai skatinti.
- 2019 m. įsteigtas konsorciumas, atsakingas už Integruotą tarptautinį su jūra susijusio švietimo ir mokymo centrą Madeiroje, kuriame 2020 m. turėtų būti pradėta rengti mokymus.

Žemės ūkis ir kaimo plėtra

- Siekiant užtikrinti, kad produktai, kuriems taikoma ES kokybės sistema, atitiktų ES teisės aktų reikalavimus, 2018 m. priimti teisės aktai, kuriais įsteigiama Madeiros žemės ūkio ir maisto produktų atitikties vertinimo techninė komisija.

Biologinė įvairovė

- Nuo 2017 m., peržiūrėjus ir atnaujinus valdymo planus, strategijas ir priskirtas teritorijas, patobulintas saugomų ir tinklo „Natura 2000“ teritorijų valdymas.

Žiedinė ekonomika

- Siekiant mažinti poveikį aplinkai, daromą siekiant tvaraus ekonomikos augimo, parengta Regioninė žiedinės ekonomikos darbotvarkė (2019 m.).
- 2019 m. parengta 2020–2030 m. Atliekų strategija, skirta atliekų tvarkymui gerinti.

Klimato kaita

- Įgyvendinant iniciatyvos INTERREG ir ES programos LIFE lėšomis remiamus projektus, sparčiau įgyvendinama Regioninė prisitaikymo prie klimato kaitos strategija ir pradedamas jos atnaujinimas.
- Naudojantis Sanglaudos fondo parama, kuriama programinė įranga ir sistemos, kuriomis siekiama įvertinti miškų gaisrų riziką, užkirsti jai kelią ir tokią riziką mažinti, taip pat gerinti miškų gaisrų valdymą.

Energetika

- 2019 m. įgyvendintas projektas „Tvarus Porto Santas – pažangi iškastinio kuro nenaudojanti sala“ (angl. *Sustainable Porto Santo – Smart Fossil Free Island*), kuriuo buvo siekiama populiarinti elektra varomas transporto priemones ir pažangias įkrovimo sistemas.
- Netrukus ketinama užbaigti Sanglaudos fondo lėšomis remiamą hidroelektrinės plėtros projektą „Calheta III“.
- Dalyvauta keliuose ES energetikos srities projektuose, įskaitant 2017–2019 m. vykdytą projektą ENERMAC, kuriuo siekiama parengti atsinaujinančiosios energijos infrastruktūros diegimo strategijas.
- Naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, populiarinamas netaršus transportas – 2019 m. įsigyti 5 elektriniai mikroautobusai ir 25 netaršūs autobusai.

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- Nuo 2019 m. bendradarbiauta įgyvendinant projektą SMART4HEALTH, kuriuo siekiama sudaryti sąlygas piliečiams visoje ES ir už jos ribų tvarkyti ir saugoti savo sveikatos duomenų įrašus.
- 2019 m. iš naujo įvertinta Regioninė pažangiosios specializacijos strategija, siekiant pasirengti pradėti įgyvendinti 2021–2027 m. laikotarpio strategiją „2.0“.

Užimtumas, švietimas ir mokymas

- Parengtos bedarbių rėmimo priemonės, įskaitant programas, kuriomis siekiama kurti jaunimui skirtas darbo vietas, pavyzdžiui, programą PROJOVEM. 2018 m., įgyvendinant 68 projektus, patvirtintus pagal Bedarbių verslumo skatinimo programą, sukurta 118 naujų darbo vietų. 2018 m. taikant visas šias priemones dalyvavo 5 512 asmenų.

Skaitmeninis prieinamumas

- 2018 m. pasirašyta sutartis dėl naujos telekomunikacijų linijos įrengimo – jūrinio optinio skaidulinio kabelio, kuriuo sujungiama Madeira ir Portugalijos žemynas.
- Pagal Švietimo inovacijų mokyklose strateginį planą 2018–2019 m. parengti skaitmeninių įgūdžių ugdymo mokyklose kursai, įskaitant su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika (angl. STEM) susijusius projektus.
- 2018–2019 m. sukurta vadinamoji Ateities klasės laboratorijos koncepcija, pagal kurią mokyklos aprūpinamos robotikos rinkiniais.

Transportas

- 2019 m. birželio mėn. patvirtintas Tvaraus judumo Madeiroje veiksmų planas. Jis turėtų padėti pereiti prie netaršaus ir saugaus transporto.

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- 2018 m. atnaujintas Makronezijos salyno aukščiausiojo lygio susitikimas, kuriame skatinamos diskusijos dėl bendrų uždavinių, susijusių su aplinka ir klimato kaita, jūrų ekonomika, prekybos ir investicijų skatinimu, mokymu, taip pat studentų ir mokytojų judumu.
- Dalyvaujama įgyvendinant 2019 m. birželio mėn. pagal iniciatyvos INTERREG programą MAC (Madeira, Azorų salos ir Kanarų salos) patvirtintą projektą INTEGRA, kuriuo siekiama užtikrinti Makronezijos rinkos integraciją ir plėtoti ekonominius ir visuomeninius ryšius su kaimyninėmis šalimis.

11. Ispanija

Ispanija 2017 m. Komunikatą įgyvendina kartu su Kanarų salų atokiausiu regionu, atsižvelgdamos į konstitucijoje nustatytą kompetencijų padalijimą.

Žiedinė ekonomika

- 2018 m. lapkričio mėn., pasitelkus Ekologinės pertvarkos ministerijos ir Muitų ir akcizų departamento atstovus, dalyvauta sudarant Atliekų darbo grupę ir prisidedama įgyvendinant jos veiksmų planą.
- Išnagrinėtas 2018–2025 m. Kanarų salų išsamus atliekų planas (PIRCAN).

Energetika

- Remiami Švarios energijos dokumentų rinkinyje numatyti veiksmai, kuriais siekiama skatinti salose pradėti vartoti atsinaujinančiąją energiją, taupyti energiją, didinti energijos vartojimo efektyvumą ir skatinti tvarų judumą, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energijos aukcionus, salų tarpusavio jungtis ir transporto priemonių įkrovimo elektros energija stoteles.
- Parengti mokymo ir technologijų sklaidos atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityje veiksmai ir padedama juos įgyvendinti.

12. Kanarų salos

Kanarų salose 2017 m. Komunikatas įgyvendinamas daugiausia dėmesio skiriant energetikai, moksliniams tyrimams ir žiedinei ekonomikai.

- Nuo 2018 m. liepos mėn., remiantis susitarimu su vietos statistikos institutu (ISTAC), renkami oficialūs duomenys apie vietos gamybą.

Mėlynoji ekonomika

- 2018 m. vasario mėn. sudaryta Mėlynosios ekonomikos darbo grupė; atlikta visų mėlynosios ekonomikos sektorių SSGG analizė, kad būtų pasirengta įgyvendinti Mėlynosios ekonomikos strategija, kurią planuojama patvirtinti pirmąjį 2020 m. pusmetį.

Žemės ūkis ir kaimo plėtra

- Įgyvendinta produktų diferencijavimo remiantis jų kokybe strategija (2018–2019 m.), kuria siekiama skatinti vartojimą ir ekologinę gamybą, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas palaikyti žemės ūkio ir maisto produktų sektorius ir administracijos ryšius.

Žiedinė ekonomika

- 2017 m., naudojantis Europos regioninės plėtros fondo parama, pradėtas įgyvendinti biodujų įmonės projektas, kuriuo siekiama didinti gyvulių atliekų vertę.
- Bendradarbiauta 2018 m. lapkričio mėn. sudarant Atliekų darbo grupę, kurioje sudaromos palankesnės sąlygos suinteresuotųjų subjektų bendravimui visais lygmenimis (Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis), ir rengiant atliekų tvarkymo tobulinimo veiksmų planą.
- 2018 m. vasario mėn. sudaryta Žiedinės ekonomikos darbo grupė, kuri atlieka preliminarų padėties šiose salose vertinimą.
- 2018 m. rugpjūčio mėn. priimtos gairės ir rekomendacijos dėl vienkartinį plastikinių atliekų kiekio mažinimo ir jų antrinio perdirbimo.
- 2019 m. balandžio mėn. patvirtinta Kanarų salų plastikų strategija.

Klimato kaita

- 2018 m. liepos mėn. įkurtas Kanarų salų klimato kaitos stebėjimo centras – konsultavimo, skatinimo dalyvauti ir veiksmų plėtros įstaiga.
- Atnaujinama Regioninė kovos su klimato kaita strategija.

Energetika

- Dalyvauta įgyvendinant iniciatyvą „Švari ES salų energija“ – 2018 m. lapkričio mėn. Lansarotėje surengtas antrasis iniciatyvos „Švari ES salų energija“ forumas. La Palmoje pagal šią iniciatyvą įgyvendinamas bandomasis projektas.
- 2019 m. platformoje PLOCAN įdiegti du naujoviški jūros vėjo energijos naudojimo prototipai.

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

- Koordinuojami veiksmai įgyvendinant ES mokslinių tyrimų projektą FORWARD, kuriuo siekiama didinti visų atokiausių regionų dalyvavimo tarptautinių mokslinių tyrimų tinklų veikloje ir įgyvendinant tarptautines mokslinių tyrimų programas lygį.
- 2019 m. spalio mėn. pagal iniciatyvos INTERREG programą MAC (Madeira, Azorų salos ir Kanarų salos) kaip projekto vadovės atnaujino projektą „RIS3-Net2“, kuriuo siekiama nustatyti pažangiajai specializacijai skirtų regioninių inovacijų strategijų bendrą sistemą.

- Atsižvelgiant į mėlynosios ekonomikos sektorius, dalyvaujama įgyvendinant projektą SOCLIMPACT, kuriuo siekiama modeliuoti klimato kaitos poveikį ir ir socialines bei ekonomines pasekmes Europos saloms.
- Dalyvaujama įgyvendinant programos „Horizontas 2020“ lėšomis remiamą projektą REACT, kuriuo siekiama mažinti salos energetikos sistemų priklausomybę nuo iškastinio kuro.

Užimtumas, švietimas ir mokymas

- Nuo 2017 m. sausio mėn. koordinuojami veiksmai įgyvendinant programos INTERREG EUROPE lėšomis bendrai finansuojamą projektą GROW RUP, kuriuo siekiama spręsti ilgalaikio nedarbo žaliosios ir mėlynosios ekonomikos sektoriuose problemą.

Konkurencingumas, verslumas ir bendroji rinka

- Siekiant didinti verslo konkurencingumą ir skatinti verslumą, 2018 m. sausio mėn. pradėta įgyvendinti Kanarų salų ekonomikos tarptautinimo veiklos strategija.

Skaitmeninis prieinamumas

- Siekiant padėti diegti sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą, 2018 ir 2019 m. paskelbti du kvietimai teikti pasiūlymus.
- Teikta pagalba organizacijoms rengti skaitmeninių įgūdžių ugdymo kursus (2017–2019 m. iš viso įgyvendintas 71 projektas).

Bendradarbiavimas su kaimyninėmis ir tolimesnėmis šalimis

- Kartu su Madeira ir Azorų salomis pagal iniciatyvą INTERREG įgyvendinamas Madeirai, Azorų saloms ir Kanarų saloms (angl. MAC) skirtas projektas HEXAGONE, kuriuo siekiama stiprinti bendradarbiavimą su kaimyninėmis šalimis (Mauritanija, Senegalas ir Žaliuoju Kyšuliu), gerinant šioje srityje įgyvendinamų Europos regioninės plėtros fondo ir Europos plėtros fondo programų koordinavimą (bus baigtas įgyvendinti 2022 m. gruodžio mėn.).
- Įgyvendintas iniciatyvos INTERREG projektas VALCONMAC, kurio metu daugiausia dėmesio buvo skiriama Makronezijai priklausančių Atlanto vandenyno salynų miškų buveinių apsaugai ir plėtrai.